

Heřmanický občasník

Nejen pro občany Heřmanic

Ročník 11.

Číslo 1. Únor 2021

Ahoj Heřmaničáci,

už druhým rokem musíme improvizovat a porušit termín vydání našeho Heřmanického občasníku. I když, jak správně říká Pavlína, občasník je občasník, tak jaképak termíny? Jenomže už jsme si nějak zvykli, že ten první v roce vychází v lednu a ty další vždy zhruba po třech měsících. To však v současné době není možné, protože díky moudrým rozhodnutím naší vlády byla většina společenských aktivit zakázána a nebylo tudíž moc o čem psát. Tato rozhodnutí se sice občas měnila, takže chvílemi svítla naděje, že bude lépe. Ale vzápětí přišlo rozhodnutí moudřejší, které vrátilo věci do předchozích kolejí a bylo po ptákách.

I byl na pomoc povolán pes, který nám nehodným ukázal, jak to vlastně je. Bez zaváhání nám vyštěkal mantinely, v nichž se můžeme pohybovat. A tak jsme se plácali mezi příkazy a zákazy, otevřeno a zavřeno, s rouškami a bez roušek, pít či nepít. O tom, že všechno se zakázat nedá, svědčí radostná zpráva, že členka našeho redakčního kolektivu Simča přivedla na svět dalšího syna, Maxmiliána. Matěji, blahopřejeme!

Druhou dobrou zprávou je, že v listopadu byla dokončena výstavba dvou retenčních nádrží na Heřmanickém potoce. A je to dílo, které při jeho začátku vzbuzovalo rozporuplné pocity a názory, vskutku pozoruhodné. Obě hráze, alespoň podle mého názoru, hezky ladí s okolní krajinou, nově vybudovaná silnice podél už byla dávno potřebná.

Protože obývám chalupu přímo nad onou stavbou, měl jsem možnost po většinu doby sledovat perfektní profesionální práci chlapů Eurovie, hlavního dodavatele stavby. Výkony bagristů při výstavbě hrází a pokládání obrovských balvanů byly už jen vrcholem jejich umění. Z rozhovorů s nimi a dalšími pracovníky, řidiči nákladáků, stavebními dělníky, bylo zřejmé, že svou práci mají rádi a jsou hrdí na svou firmu. Mnozí z nich v ní pracovali už v době, kdy nesla název Stavby silnic a železnic.

Pro Eurovii pracovali i někteří další subdodavatelé, mnozí už na mnoha předchozích stavbách. Například kameníci, kteří zpevňovali boční přepady hrází, řidiči mixů s betonovou směsí a také firmy, které pro pracovníky pomáhaly zabezpečit základní hygienické podmínky.

Abych to nějak zakončil. Jsem rád, že jsem poznal další lidi, kteří se nenechají hned tak něčím zastrašit a vědí, kde je jejich místo. Nechci, aby to vyznělo moc pateticky, ale opravdu to tak vnímám.

Olda

Albrecht z Valdštejna

1. část

V našem vyprávění se přeneseme až do první poloviny sedmnáctého století, kdy probíhala třicetiletá válka. Toto období přineslo nesmírné utrpení obyvatel našich zemí, které přispělo k jejich utlačování v době, nazvané pozdějšími historiky, spisovateli a vědci dobou temna. Jedním z hlavních aktérů byl i Albrecht z Valdštejna, jedna z nejrozporupnějších postav našich dějin. Ostatně, posuďte sami. Nebudeme se zde zabývat jeho podrobným životopisem, na to by nám vymezený prostor nestačil, ale nastíníme ho alespoň v hrubých rysech.

Albrecht pocházel ze starobylého, ale chudého šlechtického rodu na tvrzi v Heřmanicích u Jaroměře. V mládí nebyl ani dobrý student, nevynikal nějakými výjimečnými schopnostmi, nebyl ani zvláště oblíben. Měl ale bystrou hlavu a dokázal okamžitě rozpoznat jádro problému a na rozdíl od jiných rychle se rozhodovat. Získával si tím určitou magickou úctu lidí kolem sebe, což mu zejména po příchodu do Prahy pomohlo upevňovat sebevědomí. Tam také zjistil, že jeho příslušnost k Jednotě bratrské mu ke kariéře nepříspěje, proto záhy konvertoval ke katolíkům. Brzy se stal dvořanem uherského

panovníka Matyáše, bratra císaře Rudolfa II., v němž rychle poznal budoucího vítěze. Později se znamenitě orientoval za stavovského povstání a po počátečním působení v stavovských evangelických řadách se hbitě přidal na stranu Ferdinanda II. Habsburského, tedy ke katolíkům.

Přeskočíme jeho obdivuhodné, většinou neseriózní aktivity na získání velkého majetku nejprve na Jičínsku a následně na severu Čech, kdy ve svých rukách soustředil celkem 64 nových panství. V roce 1623 mu císař Ferdinand za věrné služby udělil titul vévody frýdlantského. Druhým sňatkem s hraběnkou Kateřinou z Harrachu, jejíž otec patřil k nejužšímu kruhu císařových rádců, si zajistil povýšení do stavu říšských knížat. Další etapou jeho hvězdné kariéry byl vstup Dánska do války a zformování protestantských zemí do protihabsburského spolku v roce 1625. Protože císařská pokladna byla zcela vyčerpána, Valdštejn císaři nabídl armádu na vlastní náklady přebudovat, vybavit, zorganizovat, vycvičit a následně vést k vítězství. Jeho návrh byl přijat a na jaře téhož roku byl Valdštejn jmenován vrchním velitelem branných sil habsburské říše. Zprvu patnáctitisícové vojsko, které se brzy rozrostlo na stotisícovou armádu, vyrazilo do bojů.

Přeskočíme nyní další vývoj války, kdy Valdštejn dosáhl značných úspěchů a v červnu 1629 byla i jeho značnou zásluhou takzvaným Lübeckým mírem ukončena dánská etapa války. Jenomže v té době se již formovala další protihabsburská koalice, v jejímž čele byl švédský král Gustav Adolf. Nyní se přibližujeme k významné bitvě u Lützen, i když ani teď se věci nevyvíjely jednoduše a jednoznačně. Hlavní roli opět sehrál lišák, dobrodruh a hochštapler Albrecht. Jak už to často bývá, jeho vzestup a úspěchy vyvolávaly závist. Intriky proti němu nakonec přinesly ovoce a v polovině srpna 1630 císař Albrechta odvolal z funkce vrchního velitele.

Ten se uchýlil do ústraní a věnoval se rozvoji svých měst a panství. Zároveň zpovzdálí sledoval vývoj válečných událostí, o nichž měl čerstvé zprávy od svých agentů, zpravodajů a také přátel. A čekal na příležitost. Ta přišla velmi brzy, už v květnu dostal osobní list císaře Ferdinanda, v němž ho prosil o osobní diskrétní schůzku. Albrecht na v podstatě prosebný list císaře ani neodpověděl a místo toho začal prostřednictvím evangelických emigrantů jednat se švédským králem o spolupráci. Ten byl nejprve ochoten souhlasit, ale když jeho vojska dosáhla 17. září 1631 výrazného vítězství nad císařskými v bitvě u Breitenfeldu, Albrechtovu nabídku odmítl. Poté zahájil pochod k jihu. K jeho armádě se připojil saský kurfiřt Jan Jiří s vojskem, vedeným bývalým císařským generálem Arnimem. Ten 15. listopadu 1631 bez boje obsadil Prahu.

Císař se opět úpěnlivě dožadoval Valdštejnova návratu do čela habsburských vojsk, ten po určitém zdráhání přijal. Bylo to pro něho zadostiučinění.

Co jste, hasiči...? Ivana Frankelová

Milí přátelé,

díky všem vládním nařízením šla naše aktivita do mírného útlumu. Ale i přesto se stále něco děje.

Mladí hasiči

Tak zrovna u mladých hasičů byla aktivita sesekaná, jak nejvíce vláda mohla. Takže vám vlastně ani nemůžu říct, co se děje, protože se nic neděje. Ono mít kroužek jedno dítě a vedoucí je celkem nesmyslné. Už aby tento špatný sen byl pryč.

JSDH (jednotka sboru dobrovolných hasičů)

V této sekci už něco máme:

- 20. 10. Odstranění stromu z komunikace (u hřbitova)
- 22. 10. Odstranění stromu z komunikace (u brodu)
- 5. 12. Odstranění stromu z komunikace (Kristiánov)
- 24. 12. Požár zemědělské budovy Kunratice

Dospělí, dorost

Pokud je chvilka času a chuť, tak muži pracují na zvelebení požární zbrojnice.

V tuto chvíli je to ode mě vše. Snad v dalším čísle budu mít lepší zprávy a snad i nějakou akci.

TJ Sokol – cvičili jsme pro radost, pro zdraví – Dáša Judlová

Výročí

Významné výročí oslavila Jana Vaňková, která se narodila 26. 11. 1940, bylo jí 80 let. V TJ Sokol Heřmanice je 50 let. Dlouhá léta vykonávala funkci hospodářky. V rámci obce se zapojovala do akcí jako bylo vítání občánků, mikulášské besídky, jednání v jednotě, oslavy dětských dnů, podporovala sportovní závody zdatnosti, přespolní běhy.

Získala:

- Veřejné uznání III. stupně

ČSTV

- Bronzovou medaili ČOS
- Pamětní medaili – členství v TJ Sokol Heřmanice 1970-2020

Milá Jano,

k Tvým narozeninám Ti přejeme zdraví, štěstí, spokojenost, spoustu krásných chvil ve své rodině a v kruhu svých přátel. Jsme rádi, že jsme Tě před více jak padesáti lety poznali, po celou dobu udržovali přátelské vztahy.

Dalším výročím je 30 let (1990-2020) od znovuoobnovení Sokola. Představujeme sokolské kroje a prapory:

Výzva přednesena matkou praporu Karolinou Světlou při předávání praporu Josefa Mánesa členům Sokola Pražského 1. června 1862:

„Žádáme si od Vás, abyste se vždy zastali slabého a před mocným se nechvěli, jen ušlechtilosti se kořili a lži a zradě vždy odhodlaně na hlavu šlápli. Žádáme, abyste otčinu vždy nade vše milovali a lidskost nejen v srdci nosili, ale také v skutcích jevili.“

Karolina Světlá, 1. 6. 1862

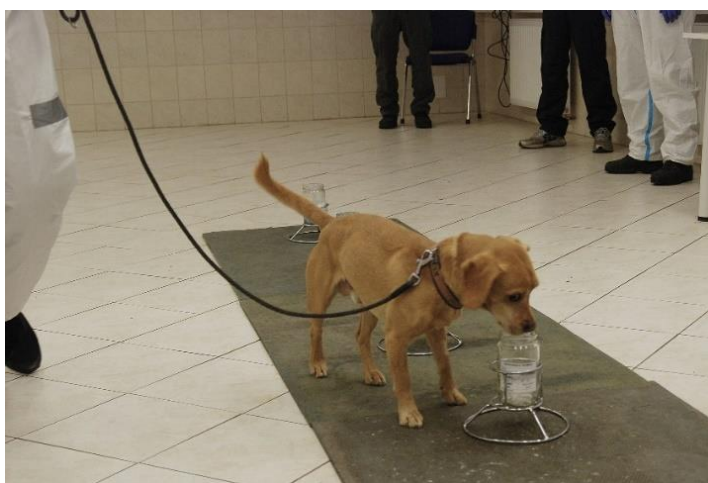
Heřmaničtí instruktoři učí šest služebních psů vyhledávat COVID-19

V reakci na aktuální situaci s šířením koronaviru SARS-CoV-2 zařadila na konci října 2020 kynologie Celní správy České republiky mezi své stávající kategorie vyhledávání zájmových komodit pomocí služebních psů nově také speciální kategorii psů na vyhledávání onemocnění COVID-19 u lidí. První den výcviku služebních psů v nově zavedené kategorii, který probíhá pod odborným vedením kynologických instruktorů z VZSK Heřmanice, nastal po pouhých třech týdnech horečnatých příprav, v úterý 24. listopadu 2020.

Výběr psů

S ohledem na zdlouhavost procesu výkupu nových psů byla pro výcvik určena šestice stávajících služebních psů různých plemen, věku a specializací. Vedle časové úspory bylo výhodou tohoto rozhodnutí také to, že všichni psi již prošli základním výcvikem, disponovali tedy již jak potřebnými pracovními návyky, tak dovednostmi cílový pach označovat.

Protože výkon služby s těmito psy by měl probíhat primárně na mezinárodním letišti V. Havla, byli vybráni čtyři služební psi přidělení CÚ Praha Ruzyně, dále se výcviku zúčastnili dva služební psi instruktora VZSK Heřmanice M. Kobrče a kynologa GŘC J. Pleskače. Dva ze psů, sedmiletí kříženci jménem Kuky

psovoda A. Bryndy a Blacky psovoda M. Poláka, již po léta patří k nejúspěšnějším sloužícím psům Celní správy s řadou záchyťů ve své specializaci (OPL u Kukyho a CITES u Blacky), kdežto ostatní čtyři psi jsou mladí, stojící teprve na počátku své služební kariéry. Vybraní psi se liší místem výkonu služby, věkem, rasou i specializací (OPL a zbraně, tabák, bankovky, CITES), společným jmenovatelem pro jejich výběr byl předpoklad úspěšné práce.

Přípravná fáze

V dosavadních kategoriích vyhledávání zájmových komodit disponuje kynologie Celní správy dostatečným počtem pachových vzorků, manipulace s nimiž není jednoduchá, ale po létech praxe již funguje rutinně. Dopachovávání u stávajících kategorií tedy obvykle znamená „pouhé“ přidání nového pachu do škály toho, co již psi dokáží najít a označit. U nově zaváděné kategorie, kdy jsou podkladem pro výcvik vzorky biologického charakteru, se však jedná o zcela odlišný druh pachování; otázka napachování psů je zde proto zatím ještě otevřená a ani časový rozsah výcviku nelze předem přesně odhadnout. Výcvik této specifické kategorie je navíc závislý na bezchybně fungující síti zabezpečující dodávku vzorků.

U zaváděné nové kategorie COVID-19 bylo zásadní, aby před nákupem ochranných i výcvikových pomůcek a materiálu pro výcvik vč. zajištění, přípravy a převozu výcvikových vzorků proběhla řada jednání na teoretické úrovni s odbornými partnery z široké škály specializovaných pracovišť, na nichž bylo nutno hledat odpovědi na nekonečné množství teoretických i praktických otázek souvisejících se zajištěním vzorků a bezpečnou manipulací s nimi. Současně bylo nutno řešit veškeré otázky kynologické ve vztahu k povaze vzorku, které Celní správa průběžně konzultovala

– a v průběhu výcviku nadále konzultuje – s několika externími odborníky s letitými zkušenostmi s výcvikem psů. Osobním jednáním předcházelo pečlivé prostudování dostupných materiálů, např. studie německých kynologů, již se kromě univerzity v Hannoveru účastnila německá armáda, stejně jako podrobná výměna informací vč. telekonference s kynology Celní správy Finska, kteří s výcvikem započali zhruba jeden či dva týdny před CS ČR.

Za účelem dohledu nad zdravotním stavem psů byla součástí přípravné fáze také velmi podrobná vstupní veterinární prohlídka, kterou všichni psi podstoupili těsně před započatím výcviku na specializovaném pracovišti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, a to v rozsahu doporučeném univerzitou. Po skončení výcviku je následně naplánována ještě výstupní veterinární kontrola.

Informace pro média

V průběhu přípravné fáze se Celní správa ČR rozhodla zveřejnit záměr vycvičit služební psy na vyhledávání onemocnění COVID-19 veřejnosti, a to dne 9. 11. 2020 formou tiskové konference ve výcvikové hale v Praze-Kněževsi, kde by výcvik měl primárně probíhat. Ředitel odboru dohledu plk. Ing. Petr Müller novináře seznámil se základními údaji o vybraných psech a hrubých obrysech plánu výcviku. I když opakovaně vysvětlil, že vzhledem k povaze výcvikových vzorků není možné v této fázi zveřejnit veškeré podrobnosti k výcviku této speciální kategorie, dostali novináři velké množství informací zejména o vybraných služebních psech. Ti se jim následně také všichni představili v praktických ukázkách práce na vyhledávání vzorků OPL, bankovek, tabáku a CITES na předem připravených pracovištích v interiéru výcvikové haly i ukázce poslušnosti, a to za odborného komentáře vedoucího výcvikového střediska v Heřmanicích J. Dušánka.

Tisková konference i její praktická část ve formě ukázek vyhledávání komodit vybranými služebními psy, jichž se zúčastnila také ministryně financí Alena Schillerová, vzbudily u médií obrovský zájem a zprávy o plánovaném projektu se objevily v tištěných i internetových médiích, v rozhlasu i v televizích.

Tiskové konference se zúčastnila i ministryně financí A. Schillerová

Ani v dalších dnech a týdnech výcviku zájem médií o tento unikátní výcvikový projekt českých celních kynologů neutuchal, spíše naopak, a zmínky o projektu vč. několika rozhovorů s představiteli CS ČR se objevovaly v médiích opakovaně.

Spolupracující útvary a organizace

Do výcviku psů je zapojen CÚ Praha Ruzyně (nejen v podobě čtyř psů a jejich psovodů, ale také např. díky zázemí nové výcvikové kynologické haly v Kněževsi, kde výcvik převážně probíhá), odbor dohledu

Generálního ředitelství cel vč. kynologů z VZSK Heřmanice a pracovníků mobilní laboratoře; práce se vzorky je průběžně konzultována také s pracovníky Celně technické laboratoře.

Externích partnerských organizací je i s ohledem na krátký časový úsek přípravné fáze relativně veliký počet a spolupráce se všemi z nich je velice plodná. Na přípravě vzorků se spolupodílel prof. Amler z UCEEB Českého vysokého učení technického, sběr vzorků probíhá v součinnosti s Fakultní nemocnicí Motol, zdravotní stav psů je pod odborným dohledem VFU Brno, přípravy i průběh výcviku jsou průběžně konzultovány s kolegy z Celní správy Finska. Do teoretické přípravy se zapojili externí kynologičtí odborníci, jako jsou nezávislý konzultant J. Rulc a bývalý kynolog GŘC

T. Krutina, dále L. Pinc z Centra pro výzkum chování psů Katedry etologie a zájmových chovů České zemědělské univerzity; poslední dva jmenovaní se zúčastnili jako konzultanti také prvních týdnů výcviku.

V projektovém týmu funguje jako odborný konzultant dlouholetý spolupracovník CS Mark Rispoli z USA (uprostřed)

Na celý první týden výcviku, realizovaný v součinnosti s L. Pincem a za jeho vydatné podpory v prostorách České zemědělské univerzity, se dokonce rozhodl přicestovat Mark Rispoli, kynologický expert z USA s desítkami let zkušeností výcviku služebních psů pro bezpečnostní složky v USA, jehož kontakty s naší Celní správou započaly už v roce 2005 a který svou účast v tomto unikátním kynologickém projektu považuje za obrovskou prestiž. M. Rispoli se k výcviku připojil znovu na celý týden na konci ledna 2021.

Příprava vzorků pro výcvik

Odběr pachových vzorků probíhal převážně ve Fakultní nemocnici Motol po dohodě s jejím vedením, které vyšlo Celní správě maximálně vstříc. Část vzorků byla získávána na odběrovém místě, kde odběr pomáhali zajišťovat pracovníci mobilní laboratoře odboru dohledu, část vzorků vzešlo z lůžkového oddělení od hospitalizovaných pacientů a odebíral je zdravotnický personál. Vzorky pro výcvik byly dvojího typu (stěrový materiál z kůže a dechový materiál z obličejových roušek), byly odebírány anonymně a jejich

získávání probíhalo se souhlasem pacientů poté, co jim byl vysvětlen účel - spolupráce při výcviku služebních psů na vyhledávání onemocnění COVID-19.

Další část vzorků pocházela od zaměstnanců CS, případně jejich rodinných příslušníků, kteří dobrovolně dodávali dechové i stěrové vzorky současně s výsledkem PCR testu (jak pozitivním, tak negativním).

Bezpečnost

Při přípravách výcviku byl v první řadě kladen důraz na bezpečnost, a to ve vztahu k osobám, psům i zabezpečení vzorků. Protože psovodi i další účastníci výcviku pracují s nebezpečným biologickým materiálem, musejí dodržovat hygienická opatření stejně jako např. zdravotníci při odběru vzorků COVID-19. Byli opakovaně proškoleni v používání ochranných pomůcek a již od prvního dne byli chráněni celotělovým ochranným oblekem s kapucí, dvěma vrstvami rukavic, ochrannými brýlemi a obličejovou rouškou či štítem. Ochrana psů byla konzultována s odborníky z oboru kynologie včetně Veterinární a farmaceutické fakulty Brno, a protože pro psa není vystavení se viru tak nebezpečné jako pro člověka, dostačuje průběžná dezinfekce srsti pomocí ubrousků. K bezpečnosti všech vzorků (pozitivních i negativních) přispívá systém zacházení s pachovými konzervami, kterými jsou sklenice s uzávěrem, umístěné navíc v plastovém obalu. Negativní a pozitivní vzorky

jsou skladovány odděleně v prostorách, do nichž je omezený vstup, všechny výcvikové pomůcky a prostory jsou pravidelně dezinfikovány, vzduch v používaných místnostech je čištěn pomocí ionizátoru.

Výcvik a výkon služby

Při výcviku nové kategorie se postupuje obdobně jako u pachování jiných komodit za pomoci výcvikových trenažerů a speciálních výcvikových pomůcek: od jednoduchých a krátkých cvičení se postupně přechází ke složitějšímu rozlišování mezi řadou zdrojů rozličných pachů včetně klamných vzorků. Cílem tréninku, založeného na operantním podmiňování, je pasivní značení cílového pachu.

Protože tento text vzniká v době, kdy výcvik dosud probíhá, jeho konkrétní výsledek zatím není znám. Každopádně již nyní víme, že ve výkonu služby bude potřeba služební psy vycvičené na vyhledávání onemocnění COVID-19 chápat jako další z možných prostředků detekce nakažených. Práce služebního psa jakékoli kategorie je obecně ve výkonu služby provázána s dalšími prostředky a postupy a stejně by tomu mělo být i u této kategorie, která by se měla stát podpůrným prostředkem vedle klasického testování pracovníky hygieny.

Kromě využití jako podpůrného prostředku vyhledávání nakažených ve spolupráci s hygienou na Terminálu 1 (přiletý) mezinárodního letiště Václava Havla budou moci tyto psi být využíváni i pro předběžnou detekci u osob např. v sociálních zařízeních. Způsob práce by pro psy i psovody měl být založen na obdobném principu, na který jsou zvyklí z výcviku – k detekci budou využívat ústenky nebo stěrový materiál z rukou cestujících či kontrolovaných osob.

Martina Strnadová

Heřmanické kukátko

První letošní jubilant byl pan Reinhardt, covid bere sportovně a začal malovat. Vše špatné je k něčemu dobré. Karanténa může posloužit k zamyšlení u druhých. Některé rodiny to sblíží. Zvážíme žebříček hodnot.

Ála

SPOK & SOUSEDSKÁ KLUBOVNA

Dobrý den v novém roce!

Jak uvažuji o tom, co bude obsahem tohoto příspěvku, tuším, že budu asi brzy hotová. Důvod je jasný. Sami zavzpomínejte, kolikrát jste se v posledních třech měsících sešli s širší rodinou nebo ve vyšším počtu osob? Já osobně byla s nejvíce lidmi v čekárně u lékaře a ve frontě před testovacím místem na COVID-19. Když nepočítám sprint v obchodě s potravinami před koncem prodejní doby. Asi tedy není velkým překvapením, že se v posledním čtvrtletí díky vládním nařízením neuskutečnila žádná větší sousedská společenská akce.

Přesto jsme jedno veselé a bleskové setkání uskutečnili a proměnili jsme jej v 6 vyšperkovaných a krásnými dárky naplněných krabic od bot. Prostřednictvím pravidelné sbírky, pořádané Diakonií ČCE, snad udělaly dárky pod stromečkem všem obdarovaným radost.

SOUSEDSKÁ KLUBOVNA

O čem mohu a budu velice ráda informovat, je ale vývoj v Sousedské klubovně.

Někteří z vás jistě zaznamenali, že jsme vstoupili do prostředí sociálních sítí a jako Spok Heřmanice se snažíme na facebooku informovat o tom, co se chystá. Změnili jsme logo a založili skupinu SPOK & SOUSEDSKÁ KLUBOVNA - dostali jsme doporučení, že prý je skupina o dost lepší. Jejím členům dle všeho neunikne z dění v klubovně nic... Takže pokud fungujete on-line a nechcete, aby se vám v záplavě příspěvků ztratil ten náš, staňte se členem! :-)

To, o čem jsme se snažili včas informovat na webu obce a fb, byl zejména průběh sbírkové kampaně pro budoucí fungování Sousedské klubovny. Veřejná sbírka „Sousedská klubovna v pohraničí“ stále ještě běží a bude otevřená do konce března. V tuto chvíli ji podpořilo 25 dárců a věnovali celkem 11 803 Kč! V rámci této sbírky jsme s kolegyněmi ze SPOKU uspořádali podpůrnou kampaň **Tajný dárek pro souseda**, který pomohl z výše zmíněné částky získat 7 902 Kč. Tajný dárek obešel 8 obyvatel Heřmanic. Každý z nich určil, na které adrese zaklepeme příští neděli. Začátek štafety byl u pana Vaníčka. Dál jsme pokračovali k panu Tomašiakovi, paní Jarošové, panu Kozákovi, panu Boušovi, paní Hoffmannové, paní Filové a tuto osmitýdenní štafetovou hru jsme zakončili u paní Pastorkové. Jestli vás zajímá více o tom, jak celá akce probíhala, komentáře a fotky najdete například na webu obce.

I touto cestou srdečně děkujeme všem dárcům! Vážíme si velmi jakékoliv podpory, ať už finanční, nebo materiální, i všech, kteří pracují jako dobrovolníci.

Pakliže byste chtěli klubovnu a její program podpořit, můžete stále do konce března přispívat na sbírkovou kampaň **Živá komunita: Sousedská klubovna v pohraničí** na darujme.cz

NADACE VIA

Během podzimu a zimy proběhly v místnosti budoucí klubovny některé řemeslné práce a přípravy na nové vybavení. Podíleli se na nich profíci, dobrovolníci i zaměstnanci obce. Jejich společným výsledkem je krásný čistý prostor s novými rozvody, podlahou a malbou.

V tuto chvíli je nakoupený téměř veškerý nábytek a vybavení klubovny. Čeká napjatě v krabicích v tělocvičně obecního úřadu. A my se nyní snažíme přijít na to, jak uspořádat brigády na jeho montáž a instalaci, aniž bychom bojkotovali vládní nařízení. No nic... ani jedna z nás není Sibyla, a tak čekáme na příhodnou dobu a hlavně doufáme, že se do toho budeme moci společně už brzy pustit. :-)

Těšíme se na budoucí setkání s vámi a přejeme vám pevné zdraví a dostatek optimismu!

Za SPOK Simona Benešová

Zajímavá místa Frýdlantska a jeho okolí

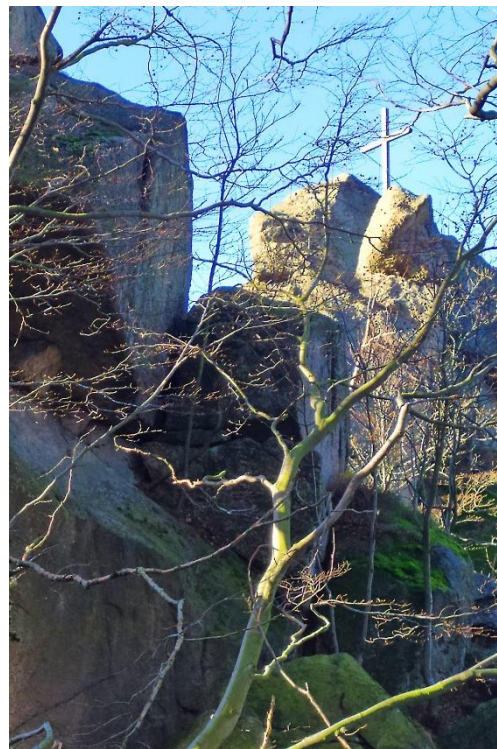
Ořešník

Jednou z výrazných dominant obce Hejnice je bezesporu Ořešník. Pokud se zastavíte na kamenném mostě přes řeku Smědou, otevře se vám jeden z nejhezčích pohledů na františkánský klášter s kostelem Navštívení Panny Marie a hned napravo na 800 m vysoký skalnatý kopec Ořešník. Z Hejnic vás na jeho vrchol doveče červená turistická značka, ale počítejte s tím, že výstup to není jednoduchý. Stoupání řídkým bukovým lesem brzy vystřídají vzrostlé buky s žulovými skalkami a na samém konci červené odbočky se mezi buky objeví mohutný kříž na skalnatém štítu vyčnívající vysoko nad bukové lesy. Samotný kříž připomíná událost s r. 1819, kdy se z vrcholu zřítíli dva františkáni z hejnického kláštera.

Dříve bylo vrcholové skalisko takřka nedostupné. Proto se ho členové místního odboru Německého horského spolku rozhodli zpřístupnit. Do žuly dali v roce 1898 vytesat 28 pohodlných schodů a celý výstup i vrcholovou plošinu zabezpečili zábradlím. V průvodci z počátku 20. století se můžeme dočíst i to, že se na vrcholovou plošinu současně směstná až dvacet osob. Ale nemějte obavy, tolik jich tu dnes sotva potkáte.

Rozhled z Ořešníku je mimořádně působivý. V hlubině pod námi hučí Velký Štolpich a jen o málo dále se rozkládá údolí Smědé, jemuž dominuje hejnická bazilika. Na severovýchodě se klene majestátní Smrk, pod ním Paličník, dále vpravo Smědavská hora a hřeben Poledních kamenů, na opačné straně spatříte Ptačí kupy. Za pěkného počasí je vidět až do německé Lužice.

Strmé lesnaté svahy Ořešníku jsou dnes součástí rozsáhlé přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny, které byly chráněny již od r. 1960. Skalnaté srázy spadající západně do údolí Štolpichu jsou odedávna označovány jako Zahradní stráň, která má v porovnání s okolními svahy relativně teplé klima. Ve zdejších bučinách se daří i na teplo náročnému dubu nebo lípě velkolisté, nedaleko skály Stojka roste v Jizerských horách nejvýše položený tis červený. V novějších mapách se tato oblast nazývá Zahradní stěna, kterou tvoří ohromné žulové plotny s velkými krystaly živeců. Vstup do této části rezervace je pro turisty zakázaný, ale pro obtížnost terénu je stejně přístupný pouze horolezcům, kteří si ve zdejších skalách vytvořili mnoho obtížných výstupů. Zahradní stěna byla prvním místem v Jizerských horách, kde se po r. 2000 opět zahnízdili sokoli stěhovaví, kteří zde nebyli pozorováni více než padesát let.

Cestu z Ořešníku si můžete zpestřit sestupem po žluté značce kolem vodopádu Velký Štolpich po Štolpišské silnici, která bezesporu patří k dalším divům Jizerských hor, který tu vytvořila lidská ruka, aby zpřístupnila nedostupné severní svahy dřevorubcům, ale to je už námět na další článek.

Tak hodně zdraví a sil na podobné cesty Jizerskými horami v celém příštím roce.

Dagmar Čadková

Zajímavosti

CHKO a NP České republiky

CHKO Beskydy

Rozlohou je CHKO Beskydy největší v ČR. Jak by taky ne, rozprostírá se na území o 1 160 km² od roku 1973. Nejvyšší horou Moravskoslezských Beskyd je Lysá hora s nadmořskou výškou 1 324 m n. m. V Protektorátu Čechy a Morava to byla největší hora a můžete taky slyšet její přezdívku Gigula, kterou proslavil Petr Bezruč.

V dobách, kdy Petr Bezruč chodil na Lysou horu, tu byla útulna Albrechta

Habsburského. Od roku 1895 sem chodili převážně němečtí turisté. Ale ani ti čeští nechtěli být pozadu, a tak si roku 1935 postavili moderní chatu Petra Bezruče. Obě chaty ale bohužel počátkem 70. let 20. století vyhořely. Po nějakou dobu fungoval na vrcholu Lysé hory unikátní bufet přezdívaný Šantán, ten ale v roce 2015 nahradila nová Bezručova chata s restaurací a ubytováním.

My se ale teď podíváme na jiný kopec, na posvátný kopec. Když se řekne Beskydy, tak si každý vzpomene na posvátný Radhošť. Jak by ne, odtud pochází jeden ze stavebních kamenů Národního divadla a v roce 1931 sem byla dovezena socha až z Ameriky. Sochu vytesal rodák z Beskyd. A o jaké soše mluvím? No o té nejznámější, přece soše Radegasta. Ale vraťme se do doby Slovanů, na této hoře uctívali svoje božstva, včetně Radegasta, který je místním bohem slunce a plodnosti.

Když se od Radhoště vydáte po modré turistické značce, nebo spíš můžu říct po naučné stezce Radegast, zavede vás to až do Pusteven. Až do 19. století tu žili poustevníci (poslední zemřel roku 1874), obydlí poustevníka také dalo místu název. Atraktivnost Pusteven přilákala členy frenštátského spolku Pohorská jednota Radhošť, kteří zde postavili v roce 1891 turistickou útulnu nazvanou Pustevňa.

O tři roky následovala chata Šumná a v roce 1899 byly zpřístupněny útulny Libušín a Maměnka, navržené slovenským architektem Dušanem Jurkovičem. Hotel Maměnka nabízí ubytování i dnes.

Když se dáte z Pusteven po červené turistické značce, dojdete ke stezce korunami stromů Valaška. Tu slavnostně otevřeli 16. ledna 2019. V ČR je to už čtvrtá a každá má

své kouzlo. Valaška je dlouhá 1,8 km, obsahuje 8 informačních tabulí, 6 panelů na dřevěné lávce, chodník je v nejvyšším bodě 15,2 m nad zemí a můžete tu zkusit svoji odvahu na 138 m dlouhém visutém Himalájském mostě, který je zavěšený na 6 ocelových lanech. Výška věže je 22 m a ocitnete se v nadmořské výšce 1 099 m n. m. A pokud chcete být ještě odvážnější, tak zkuste na vrcholu stoupnout na Skywalk, celoskleněnou vyhlídku, ale nebojte se, kolem dokola místo zábradlí je také sklo. Když se kouknete pod sebe, tak se ocitnete 30 m nad terénem.

Pokud chcete jít dál, tak od stezky pokračujte dál po červené a dostanete se ke kopci, který se jmenuje Tanečnice, když se dáte dál po červené, dostanete se až k Čertovu mlýnu a Čertovu stolu. Obě tato místa jsou magická, přímo stvořená pro senzibily. Možná je náhoda, když o jarní rovnodennosti z okna stolu ukazuje paprsek přímo na horu Radhošť? Kdo ví, můžete to jít prozkoumat. Co ale určitě uvidíte, je rozjíždějící se pískovec. V okolí ještě najdete pseudokrasovou propast, ta se nachází v PP Kněhyňská jeskyně. Jeskyň je hluboká 57,5 m. Zpět do Pusteven se můžete dát stejnou cestou nebo můžete jít po zelené až k rozcestníku Bařiny a dáte se po naučné stezce Čertův mlýn. Celá takto popsaná trasa od Radhoště je dlouhá 20 km.

Rožnov je krásné, malebné a hlavně dříve dřevěné město. Nebo alespoň Valašské muzeum v přírodě (skanzen), které musíte rozhodně navštívit. Muzeum je 2. nejstarší ve střední Evropě. V roce 1820 zde byly založeny klimatické lázně a léčilo se převážně žinčicí a výlety do hor. Skanzen založili bratři Jaroňkové roku 1925. V Rožnově si ještě můžete prohlédnout zříceninu hradu nebo rozhlednu.

Velké Karlovice jsou největší obcí v ČR, jsou také typickou valašskou obcí. Dále tu najdete i muzeum. Když se v Karlovicích dáte po žluté turistické značce, dostanete se až na úžasnou vyhlídku Javorníček a z tohoto místa už je to kousek na hlavní hřeben Javoříckých skal a Malý Javorník. Když budete hodně odvážní a půjdete z Javorníka po červené (asi 25 km), dostanete se až k Pulčínským skalám. Pulčínské skály jsou NPR a jsou přísně střežené. Jsou tvořeny převážně pískovcem a je to největší skalní město. Najdete tu i pseudokrasové jeskyně, tou největší je Velryba a je dlouhá 42 m.

Máte se na co těšit.

Zdroj: pořad ČT Klenoty naší krajiny

1) Český ráj	11) Pálava	21) Brdy
2) KRNAP	12) Podyjí	22) Český les
3) Broumovsko	13) Žďárské vrchy	23) Slavkovský les
4) Orlické hory	14) Železné hory	24) Kokořínsko a Máchův kraj
5) Jeseníky	15) Blaník	25) České středohoří
6) Litovelské Pomoraví	16) Třeboňsko	26) Labské pískovce
7) Poodří	17) Blanský les	27) České Švýcarsko
8) Beskydy	18) Šumava	28) Lužické hory
9) Bílé Karpaty	19) Český kras	29) Jizerské hory
10) Moravský kras	20) Křivoklátsko	

Poplatek za svoz komunálního odpadu

!!! ZMĚNA od 1. 1. 2021 !!!

Frekvence svozu	Poplatek za rok	1/12, tj. měsíční platba
22x ročně (letní)	1.440,-	120,-
26x ročně (14denní)	1.656,-	138,-
30x ročně (zimní)	1.872,-	156,-
38x ročně (kombinovaný)	2.316,-	193,-
52 x ročně (týdenní)	2.892,-	241,-

Pytlový svoz:

Objem pytle	Poplatek v Kč za jeden kus
110 litrů	75,-

Obecně závazná vyhláška č. 1/2018, o poplatku za komunální odpad

Poplatek za psa

Poplatek za 1 psa činí **100,- Kč** za rok,
za každého dalšího psa **150,- Kč** za rok.

Splatnost poplatku je nejpozději **do 31. 3.** kalendářního roku.

Obecně závazná vyhláška č. 1/2019, o místním poplatku ze psů.

Informujeme

Pranostiky

- Leden:** *Ryje-li krtek v lednu, končí zima v květnu.
Co leden sněhem popráší, to únor s vichrem odnáší.
Leden studený, duben zelený.*
- Únor:** *V únoru sníh a led - v létě nanesou včely med.
Jestli únor honí mraky, staví březen sněhuláky.
V únoru když skřivan zpívá, velká zima potom bývá.*
- Březen:** *Březen - za kamna vlezem.
V březnu vítr, v dubnu déšť - pak jistě úrodný rok jest.
Jestli březen kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.*

Vtipy

Říká jehlice vlněnému svetru: „Neplet se tady!“

„Pane kolego, přibylo vám po svatbě hodně starostí?“

„Právě naopak, ubylo. Žena mi řekne, kdy mám vstát, co snídat, kdy se vrátit, na co se dívat na televizi, kdy se mi chce souložit.“

Učitel se ptá dětí, jaké zaměstnání má jejich tatínek.

Pekař, řidič, lékař, odpovídají děti. „A tvůj, Honzíku?“ ptá se učitel.

„Můj tatínek tancuje nahý v gayklubu,“ tvrdí žáček.

Učitel znejistí, ale říká: „Ano, i taková zaměstnání existují...“

O přestávce mu to ale nedá a vezme si Honzíka stranou. „Je to pravda, co jsi říkal?“

„Není,“ přizná se. „Já jsem se styděl říct, že je politik!“

Hádanky

Co se stane, když vojáka přejede tank?

Voják se změní z 3D na 2D.

Nikdo tomu nerozumí, ale všichni do toho mluví, co je to?

Politika a fotbal.

Víte, co mají ženy v hlavě?

Brouka Mozkožrouta.

A víte, co dělá?

Umírá hladu.

Heřmanický občasník, ročník 11, číslo 1. Vydává obec Heřmanice, Pov. MK ČR E 17534.

Redaktor Oldřich Bat'ka (oba), tel. 721 068 233, e-mail olda.bat@gmail.com

Za příspěvky od občanů nenese redakce žádnou odpovědnost. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit.

Grafická úprava Ivana Frankelová. Technické zpracování Martina Strnadová a Pavlína Reinhardtová.